

Att mäta funktionsnedsättning

En jämförelse av olika statistikkällor

Att mäta funktionsnedsättning En jämförelse av olika statistikkällor

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för befolkning och välfärd
171 54 Solna
010-479 40 00

Förfrågningar Anna Nyman
010-479 45 94
ulfsilc@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Att mäta funktionsnedsättning En jämförelse av olika
statistikkällor Levnadsförhållanden 2020:2

Measuring disability: a comparison of different statistical sources

Producer Statistics Sweden, Population and Welfare Department
SE-171 54 Solna, Sweden
+46 10-479 40 00

Enquiries Anna Nyman
+46 10-479 45 94
ulfsilc@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Measuring disability: a comparison of
different statistical sources Living conditions 2020:2.

ISSN: 1654-1707 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2020-LEBR2002_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

Den 9 maj 2019 gav regeringen SCB ett uppdrag avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning (S2019/02245/FST (delvis)).

Som en del av uppdraget har SCB jämfört personer som uppgivit åtminstone en funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC) med uppgifter från administrativa register hos Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Syftet med studien är att få bättre kunskap om vilka grupper av personer med funktionsnedsättning som ingår i ULF/SILC jämfört med andra statistikällor. Denna studie presenteras i föreliggande rapport.

Rapporten har skrivits av Anna Nyman. Anna Hagman och Charlotte Samuelsson har bidragit med värdefulla synpunkter.

SCB i november 2020

Alexandra Kopf Axelman	Magnus Sjöström
Enhetschef	Avdelningschef

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	4
Inledning	5
Undersökningarna av levnadsförhållanden	5
Statistikkällor och tillvägagångssätt	7
Resultat	9
Andel personer med funktionsnedsättning	9
Funktionsnedsättning i ULF/SILC och/eller register	12
Indirekta intervjuer	17
Bortfall bland personer med funktionsnedsättning.....	18
Avslutande kommentarer	20
Kort om statistiken	22
Referenser	25
Tabell- och figurbilaga	26

Sammanfattning

Den 9 maj 2019 gav regeringen SCB ett uppdrag avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning (S2019/02245/FST (delvis)). Som en del i uppdraget har SCB jämfört personer som uppgivit åtminstone en funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC) med uppgifter från administrativa register hos Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen. Syftet med studien är att få bättre kunskap om vilka grupper av personer med funktionsnedsättning som ingår i ULF/SILC jämfört med andra statistikällor.

Resultaten visar att de frågor som används för att skapa gruppen personer med funktionsnedsättning i ULF/SILC fångar upp en väsentligt större andel av befolkningen jämfört med de registeruppgifter som används här. Med den definition av funktionsnedsättning i ULF/SILC som används för avrapporteringen av regeringsuppdraget är andelen som har en funktionsnedsättning högre bland äldre personer jämfört med yngre. I de uppgifter som här hämtas från administrativa register finns ett annat mönster, där är andelen med funktionsnedsättning högre bland personer under 65 år jämfört med de som är 65 år eller äldre.

Jämförelsen mellan ULF/SILC och de administrativa registren visar att av de som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning har drygt 7 procent en ersättning/insats kopplat till funktionsnedsättning enligt registeruppgifterna. På motsvarande sätt är det 70 procent av de som enligt de utvalda registren har en funktionsnedsättning som omfattas även av definitionen som används i ULF/SILC.

I de flesta fall är det urvalspersonen i ULF/SILC som intervjuas och själv svarar på frågor om sina levnadsförhållanden. Om urvalspersonen på grund av sjukdom/funktionsnedsättning eller tillfällig vistelse utomlands inte kan medverka i en intervju är det möjligt att istället intervjua exempelvis en nära anhörig eller god man, en så kallad indirekt intervju. Andelen indirekta intervjuer är högre bland personer som har en funktionsnedsättning jämfört med den övriga befolkningen.

Under den undersökta perioden har 46 procent av urvalspersonerna i ULF/SILC varit bortfall, dvs. valt att inte delta i undersökningen. För personer som enligt de administrativa registren har en funktionsnedsättning är bortfallet högre, 57 procent.

Inledning

Den 9 maj 2019 gav regeringen SCB ett uppdrag avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning (S2019/02245/FST (delvis)). Uppdraget innehåller flera delar: att ta fram och redovisa statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning, att göra en översyn av definitionen av funktionsnedsättning och ta fram en definition som kan användas som grund för nationell statistik och undersökningar samt att genomföra ett kartläggnings- och analysarbete för att samlat redovisa myndighetens bedömning av områden i behov av utveckling när det gäller statistik för personer med funktionsnedsättning.

Som en del i uppdraget har SCB jämfört personer som uppgivit minst en funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC) med uppgifter från administrativa register. Uppgifter om personer som kan antas ha en funktionsnedsättning kan identifieras på flera olika sätt och genom olika register. I denna studie använder vi oss av ett urval av register hos Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen. Läs mer om de register som ingår i denna studie och hur de valts ut i *Kort om statistiken*.

Syftet med studien är att få bättre kunskap om vilka grupper av personer med funktionsnedsättning som ingår i ULF/SILC jämfört med andra statistikkällor. Bland annat kan studien visa om det finns vissa grupper av personer med funktionsnedsättning som kan identifieras genom register, men som inte omfattas av den definition i ULF/SILC som använts i SCB:s avrapportering av ovan nämnda regeringsuppdrag och som vi härnäst kommer hänvisa till som ”den definition som används i ULF/SILC” eller ”funktionsnedsättning enligt ULF/SILC”.

Personer med funktionsnedsättning är en grupp som kan vara svåra att nå vid datainsamling. Genom att undersöka om personer som enligt register har en funktionsnedsättning i mindre utsträckning än andra personer i urvalet medverkar i ULF/SILC blir det möjligt att utvärdera hur väl SCB i ULF/SILC lyckas nå denna grupp.

Undersökningarna av levnadsförhållanden

SCB:s Undersökningar av levnadsförhållanden (ULF/SILC) är en intervjuundersökning som har gjorts årligen i över fyrtio år. Undersökningen är uppbyggd kring ett antal områden som har betydelse för människors levnadsförhållanden, som till exempel ekonomi, sysselsättning, arbetsmiljö, fritid och hälsa.

Sedan år 2008 omfattar undersökningen såväl den nationella levnadsförhållandeundersökningen ULF som den EU-gemensamma undersökningen Statistics on Income and Living Conditions (SILC).

Definition av funktionsnedsättning i ULF/SILC

ULF/SILC innehåller ett flertal frågor inom hälsoområdet, där vissa kan användas för att identifiera personer som har en funktionsnedsättning.

Det finns ingen bestämd definition av gruppen personer med funktionsnedsättning inom ramen för ULF/SILC, och i olika sammanhang har delvis olika definitioner använts. För den avrapportering som gjorts inom ramen för regeringsuppdrag gällande statistik om levnadsförhållanden bland personer med funktionsnedsättning har Myndigheten för delaktighet (och tidigare Handisam) valt vilka av de frågor som ingår i undersökningen som ska användas för att definiera gruppen personer med funktionsnedsättning. Den definitionen används även i denna rapport.¹

Pågående utveckling av definitionen

Inom ramen för det pågående regeringsuppdraget avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning har regeringen gett SCB i uppdrag att ”göra en översyn av definitionen av funktionsnedsättning och ta fram en definition som kan användas som grund för nationell statistik och undersökningar. Översynen bör ta sin utgångspunkt i det harmoniseringsarbete som pågår inom EU samt komplettera för nationella behov.”

Vart tredje år, med start år 2022, kommer SILC att omfatta en uppsättning frågor som är utformade av Washington Group (WG), med syfte att identifiera personer med funktionsnedsättning. Det handlar om WG:s så kallade short set, som omfattar sex frågor som mäter svårigheter att se, svårigheter att höra, svårigheter att promenera eller gå i trappor, svårigheter att komma ihåg eller koncentrera sig, svårigheter med egenvård samt svårigheter att kommunicera.

Med anledning av att SILC kommer att omfatta ovan nämnda frågeuppsättning kommer de nuvarande frågorna om t.ex. synnedsättning, hörselnedsättning och rörelsenedsättning i ULF/SILC att från och med 2021 ersättas av WG:s short set. Frågeuppsättningen från WG kommer att kompletteras med två nationella frågor med syfte att fånga in om urvalspersonen har någon annan funktionsnedsättning.

I arbetet med att dels utforma svenska översättningar av WG:s short set, dels formulera de nationella tilläggsfrågorna har SCB bjudit in representanter från Myndigheten för delaktighet, Folkhälsomyndigheten samt organisationer inom funktionshindersrörelsen för samråd.

---

¹ Läs mer om definitionen här:
https://www.scb.se/contentassets/82b2b3c6ab4d486eaedab15f78a15150/om_statistiken.pdf

Statistikkällor och tillvägagångssätt

För denna studie används uppgifter från SCB:s urvalsundersökning Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC). För att skapa ett tillräckligt stort material för att göra analyser har fem årgångar använts, 2014–2018. För samtliga personer i urvalet används uppgift om personen deltagit i undersökningen samt kön, ålder och födelseland. För de personer som deltagit i undersökningen används uppgift om de själva deltagit i intervjun (eller om någon svarat i deras ställe, en så kallad indirekt intervju) samt svar på olika frågor inom hälsoområdet. Svaren på frågorna inom hälsoområdet används för att skapa variabler för olika slags funktionsnedsättningar samt gruppen som har minst en funktionsnedsättning.

Definitionen i ULF/SILC omfattar följande typer av funktionsnedsättning:²

- synsvårigheter
- hörselnedsättning
- nedsatt rörelseförmåga
- svåra besvär av astma och/eller allergi
- svåra besvär av ängslan, oro eller ångest
- i hög grad nedsatt aktivitetsförmåga
- stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli
- neuropsykiatrisk diagnos.

De som i rapporten beskrivs som ”personer med funktionsnedsättning” har åtminstone en av ovan nämnda funktionsnedsättningar. Eftersom definitionen i ULF/SILC bygger på svar som lämnats vid intervjutillfället innebär det att vi inte har någon information om eventuell funktionsnedsättning för de personer som inte deltagit i undersökningen.

Uppgifterna från ULF/SILC jämförs med följande administrativa register och uppgifter från andra myndigheter:

- Arbetssökande med funktionsnedsättning, Arbetsförmedlingen
- Uppgifter om assistansersättning, Försäkringskassan
- Uppgifter om bilstöd, Försäkringskassan
- Aktivitetsersättning (garantinivå), Försäkringskassan
- Handikappersättning, Försäkringskassan

---

² Läs mer om definitionen här:

https://www.scb.se/contentassets/82b2b3c6ab4d486eadeab15f78a15150/om_statistiken.pdf

- Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialstyrelsen
- Registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning (SOL), Socialstyrelsen. I denna studie inkluderas enbart personer under 65 år som har insats enligt SOL.

Läs mer om de register som ingår och hur de valts ut i *Kort om statistiken*.

För de uppgifter som hämtas från register finns tillgänglig information för samtliga individer, och för denna studie används information om alla som ingår i urvalet till ULF/SILC.

Ovanstående register jämförs med ULF/SILC både var för sig samt för gruppen som förekommer i minst ett av dessa register samma år som ULF/SILC-intervjun. Det analyserade materialet består av 54 804 urvalspersoner i ULF/SILC, varav 29 026 personer deltagit i en intervju.

Resultat

Nedan följer en beskrivning av hur stor andel av urvalet/de svarande i ULF/SILC som omfattas av de definitioner av funktionsnedsättning som används i ULF/SILC respektive administrativa register. Därefter undersöks om grupperna med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register omfattar samma, eller delvis olika, personer. Slutligen beskrivs hur vanligt det är med indirekta intervjuer samt bortfall hos personer med funktionsnedsättning. I rapporten redovisas resultat i första hand för två olika åldersgrupper, 16–64 år samt 65 år och äldre. I en tabell- och figurbilaga presenteras resultat efter kön samt födelseland.

Andel personer med funktionsnedsättning

Vid publicering av statistik från ULF/SILC används vikter för att räkna upp till skattningar på befolkningsnivå. Vikterna kompenserar också i viss utsträckning för bortfallet i undersökningen. I denna rapport redovisas oviktade uppgifter om antal och andel intervjuer, och jämförelser med publicerad statistik över andel personer i befolkningen som har en funktionsnedsättning är därmed inte möjliga.

Av de som intervjuats i ULF/SILC perioden 2014–2018 har 36 procent (10 389 personer) en funktionsnedsättning, enligt den definition som används i ULF/SILC. Vi vet inte hur stor andel av personerna i bortfallet (och därmed inte heller i hela urvalet) som har en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC, eftersom dessa personer inte deltagit i intervjun som ligger till grund för definitionen.

Av de som ingått i ULF/SILC-urvalet denna period har 2 547 personer en uppgift i minst ett av tidigare nämnda register som tyder på att personen har en funktionsnedsättning. 18 av dem har utgjort övertäckning i ULF/SILC³, vilket gör att 2 529 personer ingår i denna analys. Eftersom vi här utgår från uppgifter i register så har vi samma information för samtliga i urvalet, oavsett om de svarat eller inte. 4 procent (1 098 personer) av de svarande i ULF/SILC 2014–2018 har en uppgift i minst ett av de register som används här som tyder på att de har en funktionsnedsättning. Av hela urvalet är andelen 5 procent.

Det är tydligt att den definition av funktionsnedsättning som används i ULF/SILC omfattar en större del av befolkningen jämfört med de registeruppgifter vi undersökt.

---

³ Personer som förekommer i register då de fått en insats/ersättning under året, men som emigrerat/avlidit innan intervjutillfället i ULF/SILC.

Tabell 1. Andel personer med funktionsnedsättning i ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Procent

	Av svarande i ULF/SILC	Av urvalet i ULF/SILC
Har funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	36	-
Har funktionsnedsättning enligt register	4	5

Jämförelse mellan åldersgrupper

Med den definition som används i ULF/SILC är andelen som har en funktionsnedsättning högre bland äldre svarande jämfört med yngre. Bland personer 16–64 år uppger knappt tre av tio att de har en funktionsnedsättning jämfört med drygt hälften bland personer som är 65 år eller äldre.

Den grupp med funktionsnedsättning som här skapats från administrativa register ger ett annat mönster, där är andelen med funktionsnedsättning ungefär 5 procent bland personer under 65 år jämfört med drygt 1 procent bland personer som är 65 år eller äldre. En förklaring kan vara att de insatser och ersättningar som ingår här i vissa fall riktar sig till särskilda åldersgrupper. Exempelvis är det främst personer under 65 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen (och därmed kan ingå i gruppen som har en kod om funktionsnedsättning hos Arbetsförmedlingen). En annan förklaring är att vi i denna studie endast inkluderar personer yngre än 65 år från Socialstyrelsens Register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning (SOL).

Tabell 2. Andel personer med funktionsnedsättning av svarande i ULF/SILC, enligt ULF/SILC respektive register, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65– år	Totalt
Har funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	28	54	36
Har funktionsnedsättning enligt register	5	1	4

Jämförelser mellan andra grupper

Det finns inga tydliga skillnader mellan kvinnor och män i andelen som omfattas av definitionen av funktionsnedsättning i ULF/SILC eller register. Inte heller mellan inrikes och utrikes födda finns några tydliga skillnader.

Tabell 3. Andel personer med funktionsnedsättning av svarande i ULF/SILC, enligt ULF/SILC respektive register, efter kön och födelseland, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män	Inrikes födda	Utrikes födda
Har funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	36	35	36	34
Har funktionsnedsättning enligt register	3	4	4	5

Både den definition av funktionsnedsättning som används i ULF/SILC och den grupp som här skapas utifrån register innehåller personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Som nämnts tidigare är det en större andel av personer 65 år och äldre jämfört med personer 16–64 år som omfattas av ULF/SILC-definitionen av funktionsnedsättning.

Denna ålderskillnad finns också inom flera typer av funktionsnedsättning – hörselnedsättning, synsvårigheter, nedsatt aktivitetsförmåga och nedsatt rörelseförmåga är vanligare bland personer som är 65 år och äldre. Däremot är andra typer av funktionsnedsättning, exempelvis neuropsykiatriska diagnoser och svåra besvär av ängslan, oro eller ångest, vanligare bland personer under 65 år.

Tabell 4. Andel av svarande i ULF/SILC som har olika slags funktionsnedsättning⁴, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65–år	Totalt
Hörselnedsättning	12,2	38,9	19,8
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	2,8	8,8	4,6
Nedsatt rörelseförmåga	2,3	14,3	5,8
Neuropsykiatrisk diagnos	2,2	0,1	1,6
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	1,2	0,4	1,0
Svåra besvär av astma och/eller allergi	7,5	4,7	6,7
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	6,8	3,6	5,9
Synsvårigheter	3,5	10,8	5,6
Samtliga med funktionsnedsättning enligt ULF	28,4	53,7	35,8

Personer kan ha mer än en funktionsnedsättning, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

I tabellbilagan redovisas motsvarande tabell uppdelad efter kön och födelseland, se tabell T1 och T2.

För den definition av funktionsnedsättning som skapas utifrån register är mönstret det motsatta – den omfattar en större andel personer under 65 år än äldre. En förklaring är att flera av de ersättningar eller insatser som ingår riktar sig till vissa åldersgrupper. Exempelvis är det enbart personer upp till 29 år som omfattas av aktivitetsersättning och främst personer under 65 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen. SOL omfattar både socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning. Socialstyrelsen betraktar samtliga under 65 år som ingår i registret som att de har en funktionsnedsättning, och i denna studie är det enbart personer i SOL som är under 65 år som inkluderas i gruppen med funktionsnedsättning.

⁴ Eftersom vissa frågor ställs enbart i direkta intervjuer beräknas andel som har en funktionsnedsättning av de som svarat på respektive fråga.

Vid ordinarie publicering av statistik från ULF/SILC används vikter som bl.a. kompenserar för bortfallet i undersökningen. I denna rapport redovisas oviktade uppgifter, och jämförelser med publicerad statistik över andel personer som har en funktionsnedsättning är därmed inte möjliga.

Tabell 5. Andel av svarande i ULF/SILC som enligt olika register har en funktionsnedsättning, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65– år	Totalt
Aktivitetsersättning (garantinivå)*	0,5	-	0,3
Arbetsökande med funktionsnedsättning	3,2	0,2	2,3
Assistansersättning	0,2	0,1	0,1
Bilstöd	0,0	0,0	0,0
Handikappersättning	0,8	1,0	0,8
Daghandikappersättning**	.	.	.
Insats enligt LSS	0,5	0,2	0,4
Insats enligt SOL***	0,8	-	0,6
Samtliga med funktionsnedsättning enligt register	4,8	1,4	3,8

Personer kan förekomma i mer än ett register, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

*Aktivitetsersättning omfattar enbart personer 19–29 år.

**Ingen person med daghandikappersättning har deltagit i ULF/SILC 2014–2018.

***I denna studie inkluderas enbart personer under 65 år som har ersättning enligt SOL.

I tabell- och figurbilagan redovisas motsvarande tabell uppdelad efter kön och födelseland, se tabell T3 och T4.

Förekomst i flera register

Av de personer som deltagit i ULF/SILC och som enligt register kan antas ha en funktionsnedsättning är det vanligast att förekomma i ett av de register som ingår. Det gäller 83 procent. Ytterligare 12 procent förekommer i två register medan 5 procent förekommer i tre eller fler register.

Funktionsnedsättning i ULF/SILC och/eller register

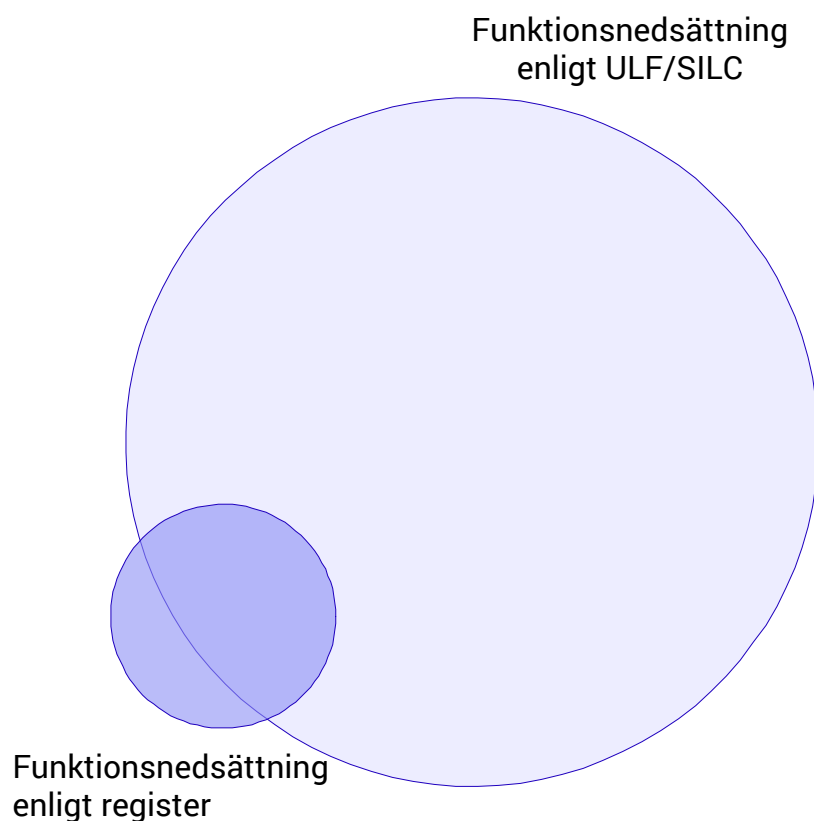
Som visats ovan är det en större andel som räknas till gruppen med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC jämfört med de utvalda registren. En annan fråga är om de som räknas till gruppen med funktionsnedsättning i registren gör det även i ULF/SILC, eller om det är delvis olika personer som omfattas.

Vennogrammet nedan visar (med cirklar proportionerliga till gruppens storlek) hur stort antal av samtliga som deltagit i ULF/SILC 2014–2018 som tillhör gruppen med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, samt hur stor överlappningen är mellan de båda grupperna.

Av de som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning omfattas drygt 7 procent även av registeruppgifterna. Av de som enligt register har en funktionsnedsättning omfattas 70 procent även av definitionen i ULF/SILC.

Av alla som deltagit i ULF/SILC är det 63 procent som inte räknas till gruppen med funktionsnedsättning, varken i ULF/SILC eller enligt registren, och som därför inte ingår i denna illustration.

Figur 1. Personer med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

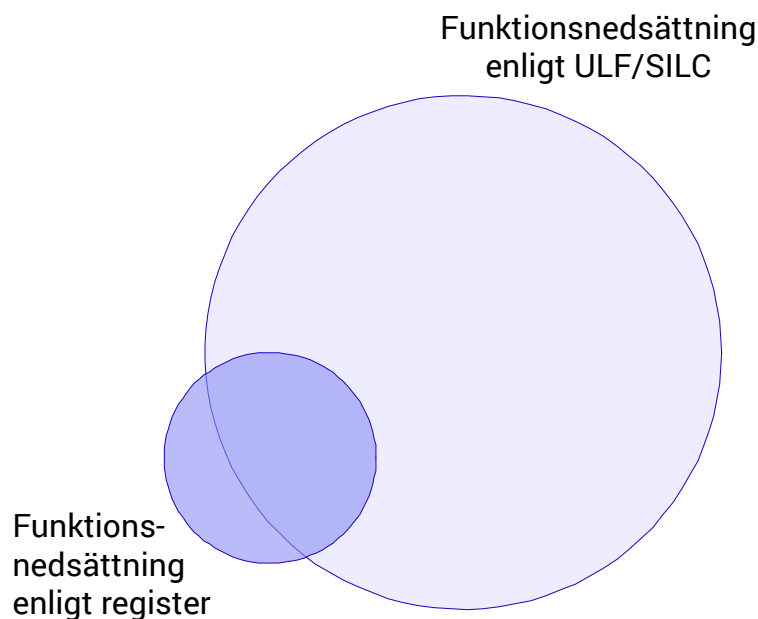

I tabell- och figurbilagan redovisas motsvarande figur uppdelad efter kön och födelseland, se figur T1–T4.

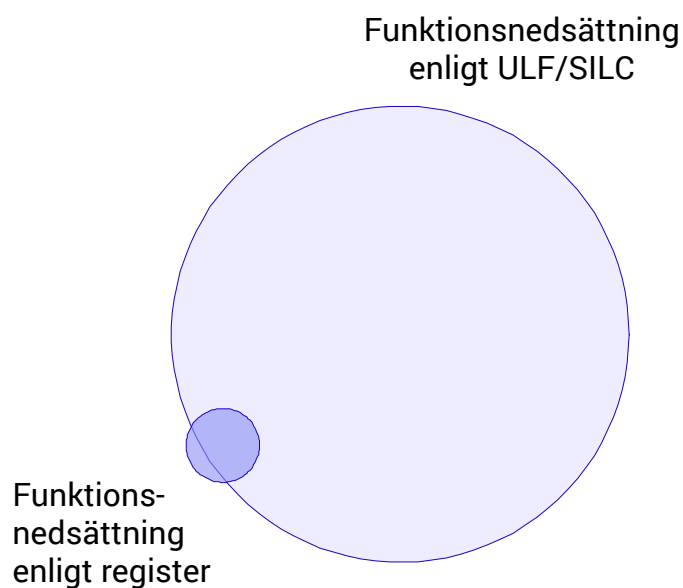
Mönstret ser annorlunda ut om man studerar personer under respektive över 65 år. Av personer under 65 år som har en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC omfattas 12 procent även av de utvalda registren. För personer 65 år och äldre är motsvarande andel 2 procent. Av de som enligt register har en funktionsnedsättning omfattas 69 procent av personer under 65 år och 82 procent av personer 65 år och äldre även av definitionen i ULF/SILC.

Det är en större andel bland personer under 65 år som inte räknas till gruppen med funktionsnedsättning varken enligt ULF/SILC eller enligt register, 70 procent jämfört med 46 procent bland personer 65 år och äldre. Dessa personer ingår inte i illustrationerna nedan.

Figur 2. Personer 16–64 år med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

Figur 3. Personer 65 år och äldre med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

Det är möjligt att personer som har insatser/ersättning enligt olika register i olika hög grad omfattas av den definition av funktionsnedsättning som används i ULF/SILC. Nedanstående tabell visar hur stor andel av de svarande i ULF/SILC som enligt ett visst register har en insats/ersättning kopplad till funktionsnedsättning som även omfattas av definitionen i ULF/SILC. Exempelvis visar tabellen att av de 96 personer som deltagit i ULF/SILC 2014–2018 och som har aktivitetsersättning på garantinivå omfattas 80 procent av ULF/SILC-definitionen av funktionsnedsättning.

Lägst andel gäller de personer som har en kod hos Arbetsförmedlingen som visar att de har en funktionsnedsättning. Av dem omfattas 64 procent av ULF/SILC-definitionen av funktionsnedsättning. Av personer som förekommer i övriga register är det minst 80 procent som även omfattas av definitionen i ULF/SILC. Observera att andelarna i flera fall beräknas på små grupper (färre än 100 personer).

Tabell 6. Andel personer som enligt olika register har en funktionsnedsättning som omfattas av ULF/SILC-definitionen av funktionsnedsättning, 2014–2018. Procent samt antal

	Funktionsnedsättning enligt ULF/SILC (procent)	Antal personer i gruppen
Aktivitetsersättning (garantinivå)	80	96
Arbetssökande med funktionsnedsättning	64	672
Assistansersättning	100	39
Bilstöd	90	10
Handikappersättning	81	245
Daghandikappersättning*	.	0
Insats enligt LSS	84	111
Insats enligt SOL	82	168
Samtliga med funktionsnedsättning enligt register	70	1 097

Personer kan förekomma i mer än ett register, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

*Ingen person med daghandikappersättning har deltagit i ULF/SILC 2014–2018.

På motsvarande sätt visar tabell 7 hur stor andel av de som enligt ULF/SILC har en viss typ av funktionsnedsättning som även omfattas av registeruppgifterna om funktionsnedsättning. Andelen är lägst bland personer med hörselnedsättning, av dem har 4 procent uppgift om ersättning eller insats i något av de register som ingår. Högst är andelen bland personer med neuropsykiatrisk diagnos, 37 procent. Observera att en person kan ha flera funktionsnedsättningar enligt ULF/SILC, och att vi inte vet vilken av dessa (eller ytterligare funktionsnedsättningar, som inte omfattas av ULF/SILC) som gör att de förekommer i ett register.

En uppdelning efter ålder visar att personer 16–64 år som enligt ULF/SILC har en viss funktionsnedsättning i större utsträckning än äldre med samma typ av funktionsnedsättning omfattas av registeruppgifterna. Exempelvis är det 8 procent av personer 16–64 år som enligt ULF/SILC har en hörselnedsättning som omfattas av registeruppgifterna. Motsvarande andel för personer 65 år och äldre är 1 procent.

Tabell 7. Andel personer som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning som omfattas av registeruppgifterna om funktionsnedsättning, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65– år	Totalt
Hörselnedsättning	8	1	4
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	33	6	18
Nedsatt rörelseförmåga	36	5	14
Neuropsykiatrisk diagnos	37	..	37
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	25	11	23
Svåra besvär av astma och/eller allergi	9	1	7
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	15	3	13
Synsvårigheter	12	2	6
Samtliga med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	12	2	7

Personer kan ha mer än en funktionsnedsättning, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

..=För få observationer för att redovisa.

I tabell- och figurbilagan redovisas motsvarande tabell uppdelad efter kön och födelseland, se tabell T5 och T6.

Tabell 8 visar hur stor andel av alla som enligt register har en funktionsnedsättning som också fångas upp i ULF/SILC, samt vilken funktionsnedsättning de har enligt ULF/SILC. Exempelvis visar tabellen att av de personer som deltagit i ULF/SILC 2014–2018 och som enligt register har en funktionsnedsättning har 25 procent hörselnedsättning enligt ULF/SILC.

Av de svarande i ULF/SILC som enligt register har en funktionsnedsättning har 70 procent (minst) en funktionsnedsättning i ULF/SILC. Andelen är 69 procent för personer 16–64 år och 82 procent för de som är 65 år och äldre.

När man jämför olika typer av funktionsnedsättningar i ULF/SILC är överlappningen mot de utvalda registren störst bland personer med hörselnedsättning, därefter följer personer med i hög grad nedsatt aktivitetsförmåga, svåra besvär av ängslan, oro eller ångest samt nedsatt rörelseförmåga.

Observera att personer kan förekomma i flera kategorier, dvs. uppgifterna enligt register kan gälla en annan funktionsnedsättning identifierad i ULF/SILC, eller en annan funktionsnedsättning som inte identifieras i ULF/SILC.

Tabell 8. Andel personer som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning⁵, av personer som enligt register har en funktionsnedsättning, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65– år	Totalt
Hörselnedsättning	23	42	25
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	20	40	22
Nedsatt rörelseförmåga	17	50	21
Neuropsykiatrisk diagnos	18	0	16
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	6	3	6
Svåra besvär av astma och/eller allergi	14	3	13
Svåra besvär av ångslan, oro eller ångest	24	11	22
Synsvårigheter	9	17	10
Minst en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	69	82	70

Personer kan ha mer än en funktionsnedsättning, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

I tabell- och figurbilagan redovisas motsvarande tabell uppdelad efter kön och födelseland, se tabell T7 och T8.

Indirekta intervjuer

I de flesta fall är det urvalspersonen i ULF/SILC som intervjuas och själv svarar på frågor om sina levnadsförhållanden. Om urvalspersonen på grund av sjukdom/funktionsnedsättning eller tillfällig vistelse utomlands inte kan medverka i en intervju är det möjligt att istället intervjua exempelvis en nära anhörig eller god man. Av samtliga intervjuer perioden 2014–2018 är drygt 2 procent (656 av 29 026) indirekta intervjuer. Andelen är drygt 1 procent för personer under 65 år, och drygt 4 procent för personer 65 år och äldre.

Av de indirekta intervjuer som gjordes år 2018–2019 gjordes 51 procent med en make/maka/sambo, 36 procent med en förälder/syskon/barn, 8 procent med en annan person (inkl. god man) och 5 procent med en annan anhörig. Mönstret är liknande för personer som är under respektive över 65 år.

Som orsak till att urvalspersonen inte själv kunde medverka i undersökningen angavs i 20 procent av fallen att urvalspersonen var senildement/hade alzheimer, i 18 procent att urvalspersonen hade en funktionsnedsättning och i 23 procent att urvalspersonen på annat sätt av fysiska eller psykiska skäl var oförmögen att svara själv. 3 procent uppgav att urvalspersonen tillfälligt vistades utomlands och 35 procent uppgav att det berodde på en annan orsak. När det gäller orsak till att man genomför en indirekt intervju finns tydliga ålderskillnader – för personer under 65 år uppgavs i sex av tio fall att det berodde på en ”annan orsak”. För personer 65 år och äldre var det i åtta av tio fall att personen var senildement/hade alzheimer, hade en funktionsnedsättning eller av andra skäl var oförmögen att svara själv.

Andelen indirekta intervjuer är högre bland de som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning jämfört med den övriga befolkningen, nära 4

⁵ Eftersom vissa frågor ställs enbart i direkta intervjuer beräknas andel som har en funktionsnedsättning av de som svarat på respektive fråga.

procent jämfört med nära 2 procent. Det går också att jämföra andelen indirekta intervjuer mellan personer som har några av de olika slags funktionsnedsättningar som ingår i ULF/SILC. Exempelvis är andelen indirekta intervjuer 18 procent bland personer med i hög grad nedsatt aktivitetsförmåga, jämfört med 2 procent bland personer som har svåra besvär av astma och/eller allergi. De frågor i undersökningen som gäller synsvårigheter, hörselnedsättning och besvär av ångslan, oro eller ångest ställs inte i indirekta intervjuer, vilket kan medföra en underskattning av hur stor andel av de svarande där det gjorts en indirekt intervju som har en funktionsnedsättning.

Bland personer som har en funktionsnedsättning enligt register är andelen indirekta intervjuer nära 10 procent.

Tabell 9. Andel indirekta intervjuer i ULF/SILC, bland personer med funktionsnedsättning respektive övrig befolkning, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65– år	Totalt
Personer med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	2	6	4
Övrig befolkning enligt ULF/SILC	1	3	2
Personer med funktionsnedsättning enligt register	9	21	10
Övrig befolkning enligt register	1	4	2
Samtliga intervjuer i ULF/SILC	1	4	2

I tabell- och figurbilagan redovisas motsvarande tabell uppdelad efter kön och födelseland, se tabell T9 och T10.

Omvänt kan man studera hur stor andel av de indirekta intervjuerna där urvalspersonen har en funktionsnedsättning. Det gäller 56 procent enligt den definition som används i ULF/SILC (trots att frågor om synsvårigheter, hörselnedsättning och besvär av ångslan, oro eller ångest inte ställs i dessa intervjuer) och 17 procent enligt registeruppgifterna. Personer som har en funktionsnedsättning är alltså överrepresenterade bland de indirekta intervjuerna. Möjligheten till indirekta intervjuer tycks alltså vara viktig för att denna typ av undersökning ska ge en bra beskrivning av levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.

Bortfall bland personer med funktionsnedsättning

Som nämndes ovan har vi ingen information om eventuella funktionsnedsättningar enligt den definition som används i ULF/SILC bland personer som valt att inte delta i undersökningen. Däremot när det gäller uppgifter om funktionsnedsättning i register har vi information både om svarande och bortfallet i ULF/SILC, och kan därmed jämföra bortfallsnivåer mellan personer med funktionsnedsättning och övriga.

Av samtliga urvalspersoner i ULF 2014–2018 har 46 procent varit bortfall, dvs. inte deltagit i undersökningen. Av personer som enligt register har en funktionsnedsättning är bortfallet 57 procent. Det är alltså en större del av personer som enligt register har en

funktionsnedsättning som inte deltar i undersökningen. Bortfallet är ungefär lika högt bland kvinnor och män som har en funktionsnedsättning enligt registren.

Tabell 10. Andel bortfall i ULF/SILC, personer som enligt register har funktionsnedsättning respektive övrig befolkning, efter ålder, 2014–2018. Procent

	16–64 år	65– år	Totalt
Personer med funktionsnedsättning enligt register	58	43	57
Övrig befolkning enligt register	49	38	46
Samtliga urvalspersoner i ULF/SILC	49	38	46

Bortfall beräknas som andel bortfall av urvalet, övertäckning borträknat.

I tabell- och figurbilagan redovisas motsvarande tabell uppdelad efter kön och födelseland, se tabell T11 och T12.

Tabellen nedan visar hur stort bortfallet är i ULF/SILC för personer som har olika slags insatser/ersättningar kopplade till funktionsnedsättning. Exempelvis är bortfallet i ULF/SILC 61 procent för personer som har aktivitetsersättning på garantinivå. Observera att andelarna i flera fall beräknas på små grupper (färre än 100 personer).

Tabell 11. Andel bortfall i ULF/SILC, personer som enligt register har olika slags insatser/ersättningar kopplade till funktionsnedsättning, 2014–2018. Procent

	Andel bortfall	Antal personer i gruppen
Aktivitetsersättning (garantinivå)	61	248
Arbetssökande med funktionsnedsättning	55	1 504
Assistansersättning	57	90
Bilstöd	38	16
Handikappersättning	49	481
Daghandikappersättning*	.	0
Insats enligt LSS	68	350
Insats enligt SOL	58	402
Samtliga med funktionsnedsättning enligt register	57	2 529

Personer kan förekomma i mer än ett register, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

*Ingen person med daghandikappersättning har ingått i urvalet till ULF/SILC 2014–2018.

Avslutande kommentarer

I denna rapport jämförs personer som uppgett åtminstone en funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC) med uppgifter från administrativa register hos Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Den definition av funktionsnedsättning som använts inom ramen för avrapporteringen av regeringsuppdraget baserat på ULF/SILC bygger på att personer i en intervju svarat på frågor om de har olika svårigheter eller besvär. Denna definition omfattar en större del av befolkningen jämfört med de registeruppgifter som här används för att indikera att en person har en funktionsnedsättning, och som bygger på om personer har ersättning eller insatser kopplade till olika slags funktionsnedsättningar. Den lägre andelen som omfattas av registren kan hänga samman både med att inte alla funktionsnedsättningar ger behov av/rätt till insatser eller ersättningar och att det finns insatser och ersättningar i andra register än de som används i denna studie.

Med den definition som använts inom ramen för avrapporteringen av regeringsuppdraget baserat på ULF/SILC är andelen som har en funktionsnedsättning högre bland äldre personer jämfört med yngre. Det kan tyckas naturligt, då exempelvis nedsatt syn, hörsel eller rörelseförmåga blir vanligare med stigande ålder. Den grupp av personer med funktionsnedsättning som här skapas genom register ger ett annat mönster, där är andelen med funktionsnedsättning högre bland personer under 65 år än bland personer som är 65 år eller äldre. Det kan hänga samman med att de stöd och ersättningar som här används för att skapa gruppen som enligt registeruppgifterna har en funktionsnedsättning i vissa fall riktar sig till särskilda åldersgrupper. I denna studie ingår flera ersättningar som främst eller enbart riktar sig till personer under 65 år, exempelvis är det enbart personer upp till 29 år som omfattas av aktivitetsersättning och främst personer under 65 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen.

De uppgifter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen som här används för att skapa en grupp som har funktionsnedsättning är inte de enda registeruppgifter som finns och som kan tyda på att en person har en funktionsnedsättning. Det vore möjligt att identifiera fler register som kan användas i en registerdefinition för analys av funktionsnedsättning, och för att ge en så heltäckande bild som möjligt vore det då viktigt att identifiera fler insatser och/eller ersättningar som riktar sig till äldre.

I denna studie undersöks om personer som har insatser/ersättning enligt olika register i olika hög grad omfattas av den definition av funktionsnedsättning som använts inom ramen för avrapporteringen av

regeringsuppdraget baserat på ULF/SILC. Resultaten tyder på att personer som har en kod hos Arbetsförmedlingen som visar att de har en funktionsnedsättning i lägst grad omfattas av ULF/SILC-definitionen av funktionsnedsättning. Det är dock viktigt att tänka på att resultaten beräknas på små grupper och bör tolkas med försiktighet.

På motsvarande sätt visar studien hur stor andel av de som enligt ULF/SILC har en viss typ av funktionsnedsättning som även omfattas av registeruppgifterna om funktionsnedsättning. Andelen är lägst bland personer med hörselnedsättning och högst bland personer med neuropsykiatrisk diagnos.

Av samtliga intervjuer som gjorts i ULF/SILC under den undersökta perioden har drygt 2 procent gjorts med någon annan än urvalspersonen (exempelvis en nära anhörig), så kallade indirekta intervjuer. Andelen är högre bland de som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning. Det gäller trots att frågor i undersökningen som gäller synsvårigheter, hörselnedsättning och besvär av ångslan, oro eller ångest inte ställs i indirekta intervjuer, vilket kan medföra en underskattning av hur stor andel av de svarande där det gjorts en indirekt intervju som har en funktionsnedsättning. För personer som har en funktionsnedsättning enligt register är andelen indirekta intervjuer 10 procent. Möjligheten till indirekta intervjuer tycks alltså vara viktig för att denna typ av undersökning ska ge en bra beskrivning av levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.

Av samtliga urvalspersoner i ULF/SILC har 46 procent under den aktuella perioden varit bortfall, dvs. inte deltagit i undersökningen. Vi har ingen information om eventuella funktionsnedsättningar enligt den definition som används i ULF/SILC bland personer som inte deltagit i undersökningen. Däremot när det gäller registeruppgifterna om funktionsnedsättning har vi information både om de svarande och bortfallet, och kan jämföra bortfallsnivåer mellan personer med funktionsnedsättning och övriga. Bland personer som enligt registeruppgifterna har en funktionsnedsättning är bortfallet 57 procent. Det är alltså en större del av personer som enligt register har en funktionsnedsättning som inte deltar i undersökningen. Rapporten visar också om nivån på bortfallet skiljer sig åt mellan personer som har ersättning/insatser enligt olika register, men eftersom resultaten beräknas på små grupper bör de tolkas med försiktighet. Sammantaget tyder en högre andel indirekta intervjuer och en högre bortfallsnivå att SCB i ULF/SILC har svårare att nå personer med funktionsnedsättning jämfört med den övriga befolkningen. Resultaten tyder också på att användandet av indirekta intervjuer är en viktig del i att kunna beskriva levnadsförhållanden för denna grupp på ett så rättvisande sätt som möjligt.

Kort om statistiken

För att få information om vilka uppgifter som kan användas för att identifiera personer med funktionsnedsättning i administrativa register har SCB kontaktat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen och frågat vilken information som finns på respektive myndighet och som kan användas för att identifiera personer med funktionsnedsättning samt om myndigheten har någon definition av funktionsnedsättning som de använder för att avgränsa denna grupp i sina register.

Arbetsförmedlingen har uppgift om de som är inskrivna som arbetssökande hos myndigheten och som har en funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen brukar själva ibland avgränsa personer med funktionsnedsättning genom att använda Registret över insatser enligt lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade och/eller personer under 65 år i Registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning (SOL). Socialstyrelsen påpekar att detta omfattar en begränsad del av samtliga som har en funktionsnedsättning och nämner också att det är möjligt att identifiera personer med funktionsnedsättning genom att utgå från diagnoser (i exempelvis Patientregistret), men då krävs att man identifierar diagnoser som i princip alltid medför en funktionsnedsättning.

Hos Försäkringskassan finns uppgifter om personer som, genom en funktionsnedsättning som påverkar vardag och arbete, har ersättning. Personer som inte har behov av stöd finns inte i Försäkringskassans register. Vissa ersättningar är riktade enbart till personer med funktionsnedsättning, medan andra ersättningar skulle kräva att man definierar vilka i gruppen som har en funktionsnedsättning. Ersättningar som enbart riktar sig till vuxna som har en funktionsnedsättning är assistansersättning, bilstöd och handikappersättning. Dessutom finns personer med förmodad funktionsersättning även inom andra ersättningar, men de omfattar även personer som inte har funktionsnedsättning.

I denna studie har SCB valt att inkludera ovan nämnda källor som enbart omfattar med personer med funktionsnedsättning. Efter diskussion med Myndigheten för delaktighet har även personer som har aktivitetsersättning på garantinivå inkluderats. Övriga register och ersättningar, som exempelvis skulle innebära att man behövde avgränsa genom att välja ut vissa diagnoser, ingår inte.

Aktivitetsersättning, Försäkringskassan

Aktivitetsersättning är en ersättning till den som är mellan 19 och 29 år och har en sjukdom eller en funktionsnedsättning som gör att personen inte kan arbeta under minst ett år.⁶

Det är Försäkringskassan som ansvarar för aktivitetsersättning. Uppgift om att en person fått aktivitetsersättning finns även i SCB:s Inkomst- och taxeringsregister (IoT), och till denna studie hämtas uppgift om de individer som haft aktivitetsersättning på garantinivå under samma år som ULF/SILC-intervjun. För perioden 2014–2018 är det mellan 28 000 och 35 000 personer årligen som har aktivitetsersättning enbart på garantinivå (mättidpunkt december).⁷

Arbetsökande med funktionsnedsättning, Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har uppgift om de personer som är inskrivna har en kod som anger att de har en funktionsnedsättning. För perioden 2014–2018 är det mellan 204 000 och 240 000 personer årligen som har en sådan kod. Från Arbetsförmedlingens uppgifter hämtas information om de individer som haft en sådan kod under samma år som ULF/SILC-intervjun.

Assistansersättning, Försäkringskassan

Assistansersättning kan betalas ut till den som har en stor och varaktig funktionsnedsättning och behöver personlig assistans för att klara sin vardag. Under perioden 2014–2018 fanns ca 15 000–16 000 personer årligen med beviljad assistansersättning.⁸

Försäkringskassans register innehåller de personer som har ett giltigt beslut om assistansersättning. Från detta register hämtas uppgift om de individer som haft ett sådant beslut under samma år som ULF/SILC-intervjun.

Bilstöd, Försäkringskassan

Bilstöd kan betalas ut till personer som på grund av en funktionsnedsättning har stora svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer. Under perioden 2014–2018 har ca 1 000–3 000 personer årligen mottagit bilstöd.⁹ Bilstöd beviljas vanligtvis inte oftare än vart nionde år.

Försäkringskassans register innehåller de personer som har fått en utbetalning av bilstöd. Från detta register hämtas uppgift om de

---

⁶ <https://www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/aktivitetsersattning-och-sjukersattning/aktivitetsersattning-vid-nedsatt-arbetsformaga>

⁷ Antal mottagare och utbetalt belopp för aktivitets- och sjukersättning.
<https://www.forsakringskassan.se/statistik/sjuk/sjuk-och-aktivitetsersattning>

⁸ <https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/assistansersattning>

⁹ <https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/bilstod>

individer som fått en sådan utbetalning under samma år som ULF-intervjun.

Handikappersättning, Försäkringskassan

Handikappersättning är en ersättning som betalas ut till personer som har en funktionsnedsättning eller sjukdom som gör att de behöver hjälp eller har merkostnader. Ersättningen har beviljats från juli det år en person fyller 19 år. För perioden 2014–2018 är det ca 62 000–64 000 personer årligen som fått handikappersättning.¹⁰

Det är Försäkringskassan som ansvarar för handikappersättning. Uppgift om att en person fått handikappersättning finns även i SCB:s Inkomst- och taxeringsregister (IoT), och till denna studie hämtas uppgift om de individer som haft handikappersättning eller daghandikappersättning under samma år som ULF/SILC-intervjun.

Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialstyrelsen

Registret innehåller uppgifter om personer som haft verkställda beslut om en eller flera LSS-insatser.¹¹ Från detta register hämtas uppgift om de individer som haft minst ett sådant beslut under samma år som ULF-intervjun. För perioden 2014–2018 hade ca 67 000–74 000 personer årligen någon insats enligt LSS (mättidpunkt 1 oktober).¹²

Registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning (SOL), Socialstyrelsen

Registret omfattar äldre och personer som har fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning och som får kommunal omsorg enligt socialtjänstlagen.¹³ Socialstyrelsen betraktar samtliga under 65 år som ingår i registret som att de har en funktionsnedsättning. Från detta register hämtas uppgift om de individer under 65 år som haft någon insats enligt SOL under samma år som ULF-intervjun. År 2019 hade 57 000 personer under 65 år med funktionsnedsättning någon form av insats enligt SOL (mättidpunkt 31 oktober).¹⁴

SCB har utrymme att hantera känsliga uppgifter om hälsotillstånd för statistikområdet levnadsförhållanden. Datamaterialet som sammanställts för denna analys gallras direkt efter avslutad studie.

---

¹⁰ <https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/handikappersattning>

¹¹ <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/register/alla-register/insatser-enligt-lss/>

¹² Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2019. Bilaga, tabeller. <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/personer-med-funktionsnedsattning/>

¹³ <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/register/alla-register/aldre-och-personer-med-funktionsnedsattning/>

¹⁴ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/statistik/2020-4-6718.pdf>

Referenser

Försäkringskassan. *Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga*
<https://www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/aktivitetsersattning-och-sjukersattning/aktivitetsersattning-vid-nedsatt-arbetsformaga> (Hämtad 2020-10-01)

Försäkringskassan. *Assistansersättning*.
<https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/assistansersattning> (Hämtad 2020-10-01)

Försäkringskassan. *Bilstöd*.
<https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/bilstod> (Hämtad 2020-10-01)

Försäkringskassan. *Handikappersättning*.
<https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/handikappersattning> (Hämtad 2020-10-01)

Försäkringskassan. *Statistik om aktivitets- och sjukersättning och bostadstillägg. Antal mottagare och utbetalt belopp för aktivitets- och sjukersättning*.
<https://www.forsakringskassan.se/statistik/sjuk/sjuk-och-aktivitetsersattning> (Hämtad 2020-10-01)

Socialstyrelsen. *Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*
<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/register/alla-register/insatser-enligt-lss/> (Hämtad 2020-10-01)

Socialstyrelsen (2020). *Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2019. Bilaga, tabeller*
<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/personer-med-funktionsnedsattning/>

Socialstyrelsen. *Registret över insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning*.
<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/register/alla-register/aldre-och-personer-med-funktionsnedsattning/> (Hämtad 2020-10-01)

Socialstyrelsen (2020). *Statistik om socialtjänstinsatser till personer med funktionsnedsättning 2019*
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/statistik/2020-4-6718.pdf>

Tabell- och figurbilaga

Tabell T1. Andel av svarande i ULF/SILC som har olika slags funktionsnedsättning¹⁵, efter kön, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män
Hörselnedsättning	17,3	22,5
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	5,3	3,8
Nedsatt rörelseförmåga	7,2	4,3
Neuropsykiatrisk diagnos	1,2	2,0
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	0,9	1,1
Svåra besvär av astma och/eller allergi	8,2	5,1
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	7,2	4,6
Synsvårigheter	6,6	4,5
Minst en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	36,2	35,4

Personer kan ha mer än en funktionsnedsättning, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

Tabell T2. Andel av svarande i ULF/SILC som har olika slags funktionsnedsättning¹⁵, efter födelseland, 2014–2018. Procent

	Inrikes födda	Utrikes födda
Hörselnedsättning	20,9	14,0
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	4,5	4,9
Nedsatt rörelseförmåga	5,6	7,0
Neuropsykiatrisk diagnos	1,7	1,0
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	0,9	1,1
Svåra besvär av astma och/eller allergi	6,3	8,8
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	5,3	8,9
Synsvårigheter	5,5	6,3
Minst en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	36,1	34,1

Personer kan ha mer än en funktionsnedsättning, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

¹⁵ Eftersom vissa frågor ställs enbart i direkta intervjuer beräknas andel som har en funktionsnedsättning av de som svarat på respektive fråga.

Vid ordinarie publicering av statistik från ULF/SILC används vikter som bl.a. kompenserar för bortfallet i undersökningen. I denna rapport redovisas oviktade uppgifter, och jämförelser med publicerad statistik över andel personer som har en funktionsnedsättning är därmed inte möjliga.

Tabell T3. Andel av svarande i ULF/SILC som enligt olika register har en funktionsnedsättning, efter kön, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män
Aktivitetsersättning (garantinivå)	0,3	0,4
Arbetsökande med funktionsnedsättning	2,0	2,6
Assistansersättning	0,1	0,1
Bilstöd	0,0	0,0
Handikappersättning	0,9	0,8
Daghandikappersättning*	.	.
Insats enligt LSS	0,3	0,4
Insats enligt SOL	0,6	0,6
Minst en funktionsnedsättning enligt register	3,5	4,1

Personer kan förekomma i mer än ett register, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

*Ingen person med daghandikappersättning har deltagit i ULF/SILC 2014–2018.

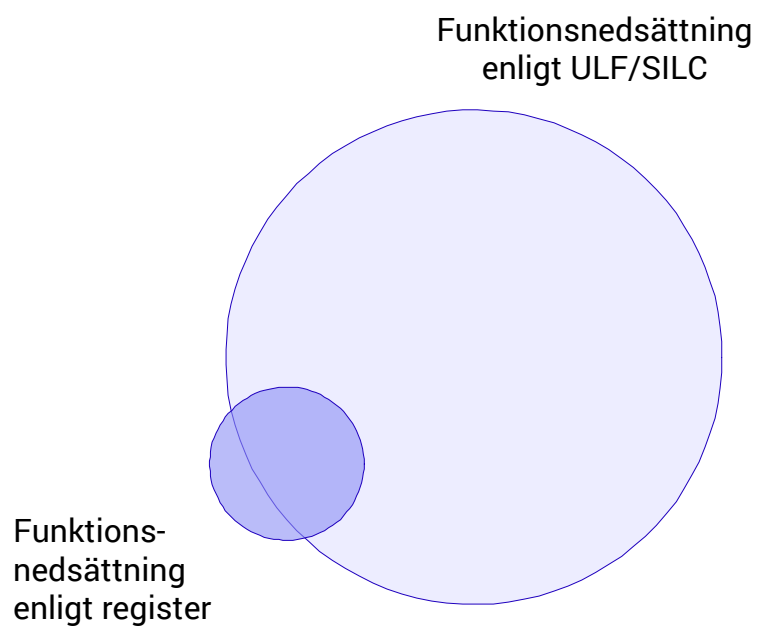
Tabell T4. Andel av svarande i ULF/SILC som enligt olika register har en funktionsnedsättning, efter födelseland, 2014–2018. Procent

	Inrikes födda	Utrikes födda
Aktivitetsersättning (garantinivå)	0,4	0,2
Arbetsökande med funktionsnedsättning	2,0	3,7
Assistansersättning	0,1	0,1
Bilstöd	0,0	0,0
Handikappersättning	0,9	0,8
Daghandikappersättning*	.	.
Insats enligt LSS	0,4	0,3
Insats enligt SOL	0,6	0,6
Minst en funktionsnedsättning enligt register	3,6	5,0

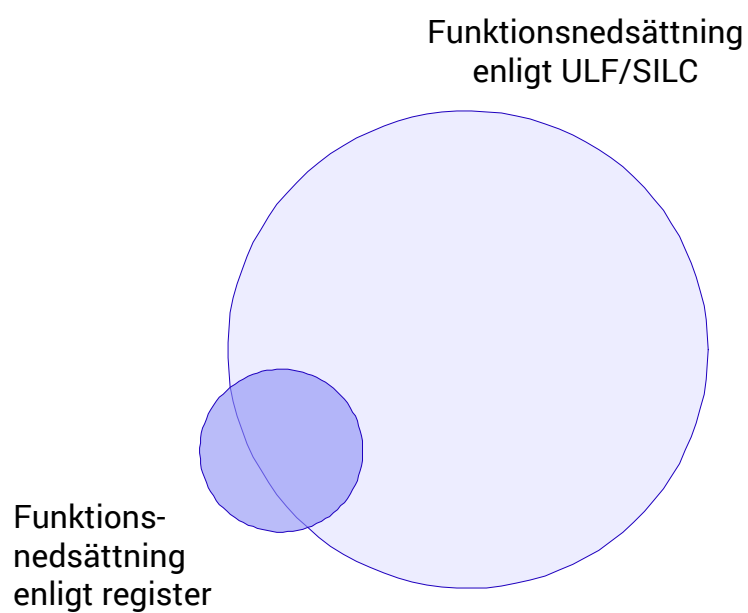
Personer kan förekomma i mer än ett register, vilket gör att uppgifterna inte summerar till totalen.

*Ingen person med daghandikappersättning har deltagit i ULF/SILC 2014–2018.

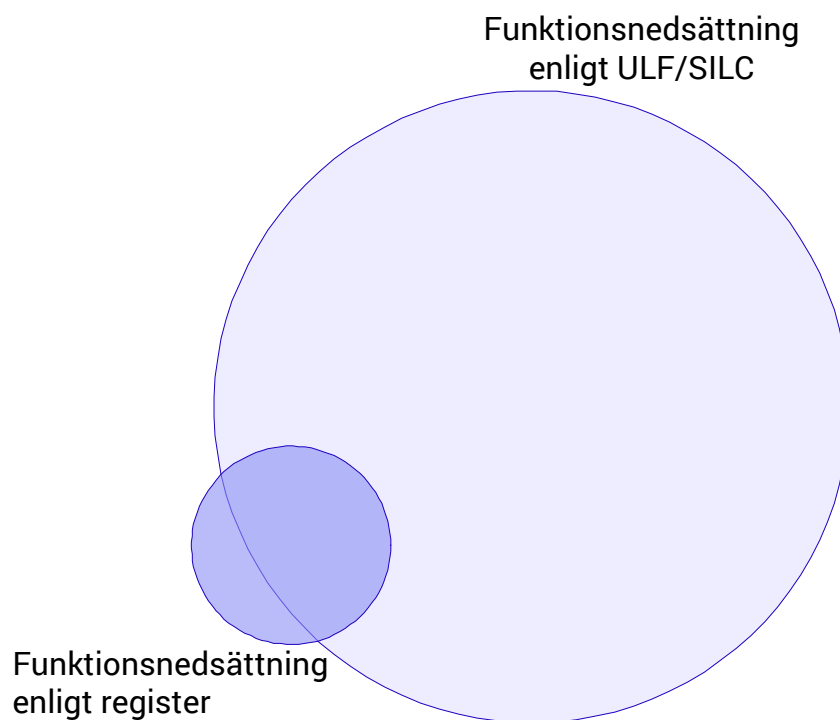
Figur T1. Kvinnor med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

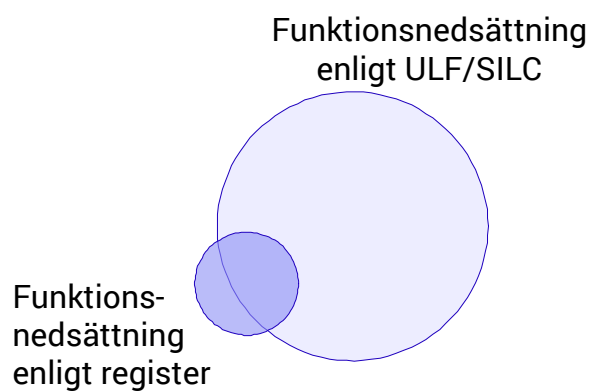
Figur T2. Män med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

Figur T3. Inrikes födda med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

Figur T4. Utrikes födda med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC respektive register, 2014–2018. Antal

Tabell T5. Andel personer som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning som omfattas av registeruppgifterna om funktionsnedsättning, efter kön, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män
Hörselnedsättning	5	4
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	15	22
Nedsatt rörelseförmåga	12	16
Neuropsykiatrisk diagnos	40	35
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	19	26
Svåra besvär av astma och/eller allergi	7	7
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	11	16
Synsvårigheter	6	7
Samtliga med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	7	8

Tabell T6. Andel personer som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning som omfattas av registeruppgifterna om funktionsnedsättning, efter födelseland, 2014–2018. Procent

	Inrikes födda	Utrikes födda
Hörselnedsättning	4	7
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	17	21
Nedsatt rörelseförmåga	13	17
Neuropsykiatrisk diagnos	38	30
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	22	29
Svåra besvär av astma och/eller allergi	7	8
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	13	13
Synsvårigheter	6	10
Samtliga med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	7	9

Tabell T7. Andel personer som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning¹⁶, av personer som enligt register har en funktionsnedsättning, efter kön, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män
Hörselnedsättning	25	24
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	24	21
Nedsatt rörelseförmåga	25	17
Neuropsykiatrisk diagnos	14	17
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	5	7
Svåra besvär av astma och/eller allergi	17	9
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	25	20
Synsvårigheter	12	8
Minst en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	73	68

Tabell T8. Andel personer som enligt ULF/SILC har en funktionsnedsättning¹⁶, av personer som enligt register har en funktionsnedsättning, efter födelseland, 2014–2018. Procent

	Inrikes födda	Utrikes födda
Hörselnedsättning	26	20
I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga	22	21
Nedsatt rörelseförmåga	20	25
Neuropsykiatrisk diagnos	18	6
Stora problem pga. dyslexi och/eller dyskalkyli	6	7
Svåra besvär av astma och/eller allergi	13	14
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	22	24
Synsvårigheter	9	13
Minst en funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	72	64

¹⁶ Eftersom vissa frågor ställs enbart i direkta intervjuer beräknas andel som har en funktionsnedsättning av de som svarat på respektive fråga.

Tabell T9. Andel indirekta intervjuer i ULF/SILC, personer med funktionsnedsättning respektive övrig befolkning, efter kön, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män
Personer med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	3	4
Övrig befolkning enligt ULF/SILC	1	2
Personer med funktionsnedsättning enligt register	8	11
Övrig befolkning enligt register	2	2
Samtliga intervjuer i ULF/SILC	2	2

Tabell T10. Andel indirekta intervjuer i ULF/SILC, personer med funktionsnedsättning respektive övrig befolkning, efter födelseland, 2014–2018. Procent

	Inrikes födda	Utrikes födda
Personer med funktionsnedsättning enligt ULF/SILC	3	5
Övrig befolkning enligt ULF/SILC	1	4
Personer med funktionsnedsättning enligt register	10	9
Övrig befolkning enligt register	2	4
Samtliga intervjuer i ULF/SILC	2	4

Tabell T11. Andel bortfall i ULF/SILC, personer som enligt register har funktionsnedsättning respektive övrig befolkning, efter kön, 2014–2018. Procent

	Kvinnor	Män
Personer med funktionsnedsättning enligt register	56	57
Övrig befolkning enligt register	45	47
Samtliga urvalspersoner i ULF/SILC	46	47

Bortfall beräknas som andel bortfall av urvalet, övertäckning borträknat.

Tabell T12. Andel bortfall i ULF/SILC, personer som enligt register har funktionsnedsättning respektive övrig befolkning, efter födelseland, 2014–2018. Procent

	Inrikes födda	Utrikes födda
Personer med funktionsnedsättning enligt register	57	54
Övrig befolkning enligt register	44	54
Samtliga urvalspersoner i ULF/SILC	45	54

Bortfall beräknas som andel bortfall av urvalet, övertäckning borträknat.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.